SZKOŁA MYŚLENIA KRYTYCZNEGO
I WALKI Z DEZINFORMACJĄ

Apokalipsa na klawiaturze,

czyli jak media zamieniają złożone wyzwania społeczne w „szturmy”, „potopy” i „inwazje”?

OBSZAR
dezinformacja społeczna

GRUPA DOCELOWA
szkoła ponadpodstawowa

CZAS TRWANIA
45 minut

Projekt Fundacji Centrum Cyfrowe „Szkoła krytycznego myślenia i walki z dezinformacją”.

Zadanie finansowane ze środków Ministerstwa Cyfryzacji.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Cyfryzacji.

Wstęp

Nagłówki newsowe, miniatury filmów oraz sekcje komentarzy na platformach takich jak TikTok, Instagram, YouTube czy X (dawny Twitter) często stanowią dziś dla uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych główne, a niekiedy wręcz jedyne źródło wiedzy o bieżących wydarzeniach.

Kiedy w przestrzeni publicznej pojawia się temat migracji lub uchodźstwa – będących w rzeczywistości złożonymi zjawiskami, które można rozpatrywać z wielu różnych perspektyw (m.in. pod kątem społeczno-gospodarczym, prawnym i logistycznym) – zdarza się, że język medialny ulega gwałtownemu zaostrzeniu. Zamiast rzetelnej analizy danych, rozmowy o procedurach administracyjnych czy systemowych rozwiązaniach, młodzi odbiorcy podczas scrollowania telefonu regularnie stykają się z przekazami nastawionymi na wywoływanie niepokoju.

Język żywiołów i wojny

W materiałach internetowych i komentarzach dotyczących tego tematu niezwykle często wykorzystuje się specyficzne metafory, które w prosty sposób kształtują emocje odbiorców. Najpopularniejszym narzędziem jest m.in. stosowanie porównań katastroficznych oraz militarnych. Zastąpienie neutralnych określeń, takich jak „ludzie", „migranci" czy „osoby poszukujące schronienia", słowami o potężnym ładunku emocjonalnym – takimi jak „fala", „zalew", „potop", „szturm" czy „inwazja" – całkowicie zmienia sposób, w jaki interpretujemy te przekazy.

Zamiast logicznego analizowania faktów, w wyobraźni odbiorcy automatycznie uruchamia się poczucie zagrożenia. Tego typu sformułowania budzą podświadomy lęk przed niekontrolowaną, niszczycielską siłą i narzucają narrację o konieczności podjęcia natychmiastowej obrony.

Dlaczego to ważne?

Dla nastolatków ciągła ekspozycja na tak wyrazisty, nacechowany emocjonalnie język bywa sporym wyzwaniem. Taki przekaz może łatwo prowadzić do zniekształcenia obrazu rzeczywistości i sprawić, że młody człowiek po prostu zacznie czuć się niebezpiecznie we własnym otoczeniu. Kiedy codzienne, choć złożone zjawiska są opisywane za pomocą słów kojarzących się z katastrofą lub wojną, naturalną reakcją odbiorcy staje się lęk, niepewność, a nawet wycofanie i poczucie bezsilności.

UWAGA METODYCZNA

Przeprowadzenie tej lekcji wymaga od osoby prowadzącej zachowania sporej delikatności. Należy pamiętać o tym, że podczas wykonywania zadań i wspólnej dyskusji powinniśmy rozmawiać wyłącznie o języku i mechanizmach medialnych, a nie o uchodźstwie czy migracji samych w sobie.

Nie oceniamy decyzji politycznych, nie dyskutujemy o otwieraniu lub zamykaniu granic ani nie sugerujemy młodzieży, co ma myśleć.

Skupiamy się wyłącznie na tekście – na tym, jak konkretne słowa budują napięcie. Naszym nadrzędnym celem jest bowiem zwrócenie uwagi uczniów i uczennic na te językowe mechanizmy i nauczenie ich, jak sprawnie „odcedzać" czyste fakty od emocjonalnych nagłówków i komunikatów.

Cele zajęć

Uczniowie i uczennice:

- rozpoznają mechanizmy językowe (m.in. metafory katastroficzne i militarne) stosowane w internetowych przekazach informacyjnych i komentarzach,
- dostrzegają różnicę między emocjonalnym i perswazyjnym przekazem tekstu a zawartymi w nim faktami,
- samodzielnie przekształcają nacechowane emocjonalnie i manipulacyjne komunikaty w neutralne notatki oparte na faktach,
- rozumieją cele stojące za stosowaniem języka niepokoju w mediach społecznościowych i potrafią zachować wobec nich krytyczny dystans.

Przebieg lekcji

I	II	III	IV
Doświadczenie	**Refleksja**	**Teoria**	**Praktyka**
10 min	10 min	10 min	15 min

Szerokość pasków odpowiada czasowi trwania poszczególnych części. Razem 45 minut.

CZĘŚĆ I

Doświadczenie

OK. 10 MINUT

1 **Przywitaj klasę i w kilku zdaniach przedstaw cel spotkania.** Powiedz, że dzisiejsza lekcja będzie szybkim treningiem krytycznego czytania, podczas którego przyjrzycie się mechanizmom tworzenia wiadomości i różnego rodzaju komunikatów w sieci.

Wyjaśnij, że sprawdzicie, jak za pomocą pojedynczych słów można całkowicie zmienić odbiór tych samych faktów i sztucznie wywołać niepokój wokół zwykłych, codziennych tematów.

2 **Podziel klasę na 5–6 małych zespołów.** Rozdaj każdej grupie komplet czterech pomieszanych pasków z nagłówkami z Załącznika 1.

WSKAZÓWKA ORGANIZACYJNA

W Załączniku 1 paski są już ułożone w losowej kolejności. Na kolejnej stronie załącznika znajdziesz klucz odpowiedzi – nagłówki ułożone od neutralnego do najbardziej emocjonalnego.

3 Sformułuj jasne polecenie:

POWIEDZ

„Macie przed sobą cztery różne nagłówki z portali informacyjnych i mediów społecznościowych, które opisują dokładnie to samo, rzeczywiste wydarzenie. Waszym zadaniem jest przeczytanie tych zdań i ułożenie ich na ławce w kolejności – od informacji najbardziej chłodnej, rzeczowej i neutralnej, aż po tę, która najbardziej podbija emocje i budzi niepokój.”

4 Daj grupom 3–4 minuty na swobodną dyskusję w zespołach i ułożenie pasków.

CZĘŚĆ II

Refleksja

OK. 10 MINUT

1 **Poproś przedstawicieli poszczególnych zespołów o wskazanie kolejności, jaką ustalili w swoich grupach.**
Zapisz na tablicy podane przez nich sekwencje i zwróć uwagę, czy we wszystkich grupach na samym dole (jako najbardziej stonowany i neutralny) i na samej górze (jako najbardziej alarmujący) wylądowały dokładnie te same paski.

Na koniec potwierdź, że prawidłowy ciąg (od komunikatu najchłodniejszego do wywołującego największe emocje) to:

TO SAMO WYDARZENIE, CZTERY TEMPERATURY JĘZYKA

I	Straż Graniczna **odnotowała próbę przekroczenia granicy** przez grupę 45 obcokrajowców bez ważnych dokumentów.	**rzeczowo**
II	**Kolejni migranci** na granicy. Służby miały **pełne ręce roboty**.	**pierwsze emocje**
III	**Nieustający napływ** migrantów! **Kolejna fala** dotarła do naszych granic.	**metafora żywiołu**
IV	**SZTURM** NA GRANICĘ! Czy czeka nas **totalny zalew**? Tłumy agresywnych **najeźdźców**!	**język wojny i lęku**

2 **Następnie zaproś klasę do krótkiej rozmowy na temat stworzonego rankingu komunikatów.** Aby pomóc uczniom i uczennicom samodzielnie dostrzec mechanizm działania tych tekstów, poprowadź dyskusję wokół następujących pytań:

- Przyjrzyjcie się paskom III i IV. Jakie konkretnie słowa sprawiły, że uznaliście je za najbardziej niepokojące i emocjonalne? Co te słowa podpowiadają Waszej wyobraźni?
- Jak zmienia się nasze nastawienie do opisywanej sytuacji, kiedy słowo „obcokrajowcy” zastępujemy słowami takimi jak „potop”, „fala” albo „szturm”?

3 Podsumowując dyskusję, pomóż uczniom i uczennicom sformułować najważniejszy wniosek:

POWIEDZ

„Używanie tego typu słów całkowicie zmienia perspektywę odbiorcy. Zamiast dostrzec złożone wyzwanie społeczne (które wymaga m.in. specjalnych procedur prawnych, logistyki czy systemowych rozwiązań), podświadomie zaczynamy postrzegać sytuację jako bezpośrednie zagrożenie. Słownictwo sugerujące katastrofę lub wojnę automatycznie budzi w nas lęk, zanim w ogóle zdążymy zrozumieć, co tak naprawdę się wydarzyło."

Zaznacz przy tym klasie, że dążenie do neutralnego języka nie oznacza, że sam temat nie może wywoływać poruszenia – skala zjawiska i jego ewentualne konsekwencje to przecież w pełni uprawniony powód do merytorycznej dyskusji.

Chodzi o kluczowe rozróżnienie między naturalną reakcją na rzetelną informację a emocją, którą ktoś celowo zaszył w tekście, by narzucić nam swój punkt widzenia.

CZĘŚĆ III

Teoria

OK. 10 MINUT

1 **Rozpoczynając tę część zajęć, nawiąż bezpośrednio do efektów pracy poszczególnych grup i ułożonych na ławkach pasków.**

MOŻESZ POWIEDZIEĆ

„Doskonale poradziliście sobie z zadaniem i świetnie uszeregowaliście komunikaty. Różnice w odbiorze zdań, które zauważyliście, wynikają z konkretnych mechanizmów. Słowa, z którymi stykamy się w przestrzeni cyfrowej, często nie są neutralne – omówione przed chwilą zabiegi językowe służą sterowaniu naszymi emocjami."

2 Następnie wprowadź i szczegółowo wyjaśnij różnicę między dwoma podstawowymi sposobami wpływania na odbiorcę w tekstach i przekazach medialnych:

Perswazja

– wyjaśnij, że to w gruncie rzeczy gra w otwarte karty. To świadoma próba przekonania nas do określonych racji lub zmiany zdania, ale za pomocą jawnych, logicznych argumentów.

Spotykamy ją w uczciwych debatach publicznych, artykułach publicystycznych czy esejach. W przypadku perswazji intencja autora jest jasna – od początku wiemy, że ktoś próbuje nas do czegoś przekonać, i możemy z tymi argumentami podjąć dyskusję.

Manipulacja

– powiedz, że w przeciwieństwie do perswazji często działa „w ukryciu". Jej celem nie jest partnerska dyskusja na argumenty, lecz uśpienie naszego racjonalnego i krytycznego myślenia.

Niekiedy potrafi silnie oddziaływać na nasze emocje – wywołuje lęk czy poczucie zagrożenia, tak abyśmy nieświadomie przyjęli narzucony punkt widzenia jako własny, bez analizy faktów.

PERSWAZJA CZY MANIPULACJA?

PERSWAZJA	MANIPULACJA
Gra w otwarte karty	**Działa z ukrycia**
• Jawna próba przekonania, • Logiczne argumenty, • Uczciwe debaty, publicystyka, eseje.	• Usypia krytyczne myślenie, • Gra na emocjach, • Zamiast faktów – np. metafory żywiołu i wojny.

3 Następnie przejdź do omówienia kolejnego, niezwykle istotnego w tym kontekście pojęcia z obszaru krytycznej analizy mediów, jakim jest tzw. **ramowanie (ang. *framing*),** czyli proces świadomego projektowania perspektywy, z jakiej odbiorca ma patrzeć na dane zjawisko.

Wyjaśnij, że to mechanizm polegający na narzucaniu odbiorcy gotowych „ram słownych" czy „ram interpretacyjnych", przez które ma patrzeć na dane wydarzenie.

Autor komunikatu nie musi mijać się z prawdą – odpowiedni dobór metafor wystarczy, aby zaprogramować to, jak zinterpretujemy suche fakty.

Wskaż, że w przypadku tematów takich jak migracja, najczęściej mamy do czynienia z dwoma rodzajami takich ram – katastroficzną (odwołującą się do klęsk żywiołowych) oraz militarną (wojenną).

W kontekście tym ważny jest też dobór przymiotników oraz ich stopniowanie (np. napływ vs. niekontrolowany, masowy napływ). To właśnie świadome „podkręcanie" określeń potęguje emocje i sztucznie wyolbrzymia skalę zjawiska.

WSKAZÓWKA DLA NAUCZYCIELA

Omawiając zjawisko ramowania, warto wspomnieć uczniom i uczennicom, że narzucanie konkretnego punktu widzenia nie odbywa się dzisiaj wyłącznie za pomocą słów czy nagłówków. Ogromną rolę odgrywa tu komunikacja wizualna – choćby internetowe memy.

Stały się one potężnym narzędziem kształtowania opinii, często wykorzystywanym w debatach społecznych do tworzenia podziałów, obśmiewania rzekomych „przeciwników" lub budowania poczucia zagrożenia.

Humor sprawia, że łatwo wyłączamy nasz krytycyzm, traktując je jako niewinny żart. Możesz wykorzystać ten moment na krótką dyskusję – zapytaj klasę, co tak naprawdę ukrywa się pod płaszczykiem śmiechu i do czego twórcy i twórczynie memów próbują nas często przekonać.

4 **Aby przenieść teorię na grunt bezpośrednich doświadczeń uczniów i uczennic, zorganizuj krótką burzę mózgów.** Podziel tablicę na dwie wyraźne kolumny i zapisz nad nimi hasła: ŻYWIOŁ / KATASTROFA oraz WOJNA / MILITARIA. Zwróć się do klasy:

POWIEDZ

„Sami spędzacie w sieci mnóstwo czasu i doskonale znacie specyfikę internetowych komunikatów, miniatur na YouTubie czy sekcji komentarzy pod filmikami na TikToku i Instagramie. Gdybyśmy mieli wspólnie stworzyć podręczny słownik haseł, które najczęściej pojawiają się w krzykliwych przekazach medialnych w odniesieniu do tematu migracji czy uchodźstwa, jakie słowa dopisalibyście do tych dwóch kategorii na tablicy?"

5 **Daj młodzieży 2–3 minuty na swobodne podawanie haseł i na bieżąco zapisuj je w odpowiednich kolumnach.** Jeśli na początku klasa będzie potrzebowała impulsu,

możesz podpowiedzieć jedno lub dwa słowa z ćwiczenia z paskami. Podczas wspólnej dyskusji uczniowie i uczennice mogą wskazać następujące określenia:

Żywioł / Katastrofa	Wojna / Militaria
Np. fala, potop, zalew, napływ, rzeka ludzi, masowy napływ, zalewać osiedla	Np. szturm, inwazja, najeźdźcy, uderzenie, obrona, bastion, forsują zapory, walka o granice

6 **Podsumowując to ćwiczenie, zwróć uwagę klasy na stworzone zestawienie.**

MOŻESZ POWIEDZIEĆ

„Ta zapełniona tablica dobrze pokazuje, jakimi konkretnymi grupami słów często posługują się autorzy przekazów w sieci. Zamiast wielu różnych wyrazów widzimy po prostu stałe, powtarzalne schematy językowe. To ćwiczenie miało nam na celu uświadomić, że takie powracające skojarzenia tworzą właśnie ramy interpretacyjne, o których mówiliśmy przed chwilą – ramy, które w gruncie rzeczy nadają ton całemu newsowi i podpowiadają nam, jak powinniśmy go rozumieć".

CZĘŚĆ IV

Praktyka

OK. 15 MINUT

1 **Pozostawiając uczniów i uczennice w tych samych zespołach roboczych, rozdaj każdej grupie karty pracy (Załącznik 2).**

POWIEDZ

„Przed Wami najważniejsza część dzisiejszego treningu – samodzielne oczyszczanie tekstów z narzuconych ram. Wyobraźcie sobie, że pracujecie w agencji prasowej, która podaje wyłącznie sprawdzone fakty. Macie przed sobą trzy wpisy z internetu pełne krzykliwych i przesadzonych słów. Waszym zadaniem jest przepisanie tych tekstów w taki sposób, aby wyciąć z nich wszystkie zbędne emocje, porównania i oceny autora. Komunikat powinien składać się z czystej i rzeczowej informacji o tym, co się wydarzyło."

2 **Daj grupom około 6–7 minut na przeanalizowanie trzech tekstów i zapisanie swoich propozycji.** W czasie pracy poszczególnych grup pozostaw uczniom i uczennicom przestrzeń na samodzielną dyskusję, ale czuwaj nad procesem. Reaguj

i podpowiadaj, jeśli zauważysz, że któryś zespół ma trudności z oddzieleniem twardych danych od domysłów i potrzebuje naprowadzenia.

Po upływie wyznaczonego czasu poproś przedstawicieli zespołów o odczytanie na forum klasy „zneutralizowanych" wersji tekstów.

3 **Podsumuj pracę grup, dziękując uczniom za dociekliwość.** Przypomnij im na koniec, że umiejętność wyłapywania narzuconych ram interpretacyjnych to najlepszy nawyk, jaki mogą zabrać z tej lekcji i wykorzystywać podczas codziennego przeglądania internetu.

ZAŁĄCZNIK 1 · KARTY DO WYCIĘCIA

Ułóż nagłówki

Instrukcja: Przeczytaj i ułóż paski z nagłówkami od najbardziej neutralnej aż po tę, która najmocniej budzi emocje i niepokój.

Nieustający napływ migrantów! Kolejna fala dotarła do naszych granic. Czy służby utrzymają kontrolę nad tym masowym napływem?

Wczoraj w godzinach wieczornych Straż Graniczna odnotowała próbę przekroczenia granicy państwowej przez grupę 45 obcokrajowców bez ważnych dokumentów. Trwają standardowe procedury identyfikacyjne.

SZTURM NA GRANICĘ! Czy czeka nas totalny zalew? Tłumy agresywnych najeźdźców forsują zapory! OBUDŹCIE SIĘ, ZALEWA NAS POTOP!

Kolejni migranci na granicy. Służby miały pełne ręce roboty z grupą kilkudziesięciu osób, które próbowały nielegalnie przedostać się do naszego kraju.

Klucz do kart	NIE ROZDAWAJ UCZNIOM

Paski na poprzedniej stronie są już wymieszane i pozbawione oznaczeń. Poniżej prawidłowa kolejność nagłówków – od neutralnego do najbardziej emocjonalnego:

Pasek I

Wczoraj w godzinach wieczornych Straż Graniczna odnotowała próbę przekroczenia granicy państwowej przez grupę 45 obcokrajowców bez ważnych dokumentów. Trwają standardowe procedury identyfikacyjne.

Pasek II

Kolejni migranci na granicy. Służby miały pełne ręce roboty z grupą kilkudziesięciu osób, które próbowały nielegalnie przedostać się do naszego kraju.

Pasek III

Nieustający napływ migrantów! Kolejna fala dotarła do naszych granic. Czy służby utrzymają kontrolę nad tym masowym napływem?

Pasek IV

SZTURM NA GRANICĘ! Czy czeka nas totalny zalew? Tłumy agresywnych najeźdźców forsują zapory! OBUDŹCIE SIĘ, ZALEWA NAS POTOP!

ZAŁĄCZNIK 2 · KARTA PRACY

Jak to zmienić?

Instrukcja: Wyobraźcie sobie, że pracujecie w agencji prasowej, która publikuje wyłącznie sprawdzone fakty. Przeczytajcie uważnie poniższe wpisy z sieci, pełne krzykliwych słów i przesadzonych metafor. Waszym zadaniem jest „oczyszczenie" tych tekstów ze zbędnych emocji, ocen autora i narzuconych ram. Przepiszcie każdy tekst w wyznaczonym miejscu tak, aby powstała neutralna i rzeczowa notatka informacyjna.

TEKST 1.

Nowa fala uchodźców zalewa rynek mieszkaniowy w naszym regionie. Przez ten nagły napływ chętnych ceny najmu szybują w górę, a lokalni mieszkańcy muszą toczyć prawdziwą walkę o wolne lokale. Czy czeka nas całkowity paraliż?

Neutralna wersja:

TEKST 2.

Dworzec przesiadkowy przeżywa obecnie prawdziwe oblężenie. Trwa nieustanny szturm uchodźców na pociągi relacji krajowej, a służby porządkowe z dużym trudem odpierają ten napór chętnych pasażerów.

Neutralna wersja:

TEKST 3.

Urząd Miasta został kompletnie zablokowany. Od rana ruszyła nawałnica wniosków od uchodźców starających się o rejestrację. Kolejki przed drzwiami ustawiły się już w nocy, a zdezorientowani urzędnicy dosłownie toną w papierach. Czy urzędowi grozi całkowite zawieszenie pracy?

Neutralna wersja:

Wskazówki dla nauczyciela

NIE ROZDAWAJ UCZNIOM

TEKST 1.

Nowa fala uchodźców zalewa rynek mieszkaniowy w naszym regionie. Przez ten nagły napływ chętnych ceny najmu szybują w górę, a lokalni mieszkańcy muszą toczyć prawdziwą walkę o wolne lokale. Czy czeka nas całkowity paraliż?

Co uczniowie powinni wyciąć?

Wyolbrzymienia, oceny i metafory: „fala", „zalewa", „nagły napływ", „szybują w górę" (potoczne określenie oceniające wzrost cen), „toczyć prawdziwą walkę", „całkowity paraliż".

Przykładowa wersja neutralna

Wzrost liczby uchodźców w regionie przełożył się na większe zainteresowanie wynajmem lokali. Towarzyszy temu wzrost cen stawek najmu na rynku nieruchomości oraz mniejsza dostępność wolnych mieszkań dla pozostałych poszukujących.

TEKST 2.

Dworzec przesiadkowy przeżywa obecnie prawdziwe oblężenie. Trwa nieustanny szturm uchodźców na pociągi relacji krajowej, a służby porządkowe z dużym trudem odpierają ten napór chętnych pasażerów.

Co uczniowie powinni wyciąć?

Wyolbrzymienia, oceny i metafory: „prawdziwe oblężenie", „nieustanny szturm", „z dużym trudem" (subiektywna ocena autora sugerująca słabość lub bezradność personelu), „odpierają", „napór".

Przykładowa wersja neutralna

Na dworcu przesiadkowym przebywa obecnie duża grupa uchodźców oczekujących na pociągi relacji krajowej. Sytuacja ta wpłynęła na organizację ruchu pasażerskiego oraz wymagała podjęcia dodatkowych działań koordynacyjnych ze strony służb porządkowych.

TEKST 3.

Urząd Miasta został kompletnie zablokowany. Od rana ruszyła nawałnica wniosków od uchodźców starających się o rejestrację. Kolejki przed drzwiami ustawiły się już w nocy, a zdezorientowani urzędnicy dosłownie toną w papierach. Czy urzędowi grozi całkowite zawieszenie pracy?

Co uczniowie powinni wyciąć?

Wyolbrzymienia, oceny i metafory: „kompletnie zablokowany”, „nawałnica wniosków”, „ustawiły się już w nocy” (brak oficjalnego potwierdzenia godzin), „zdezorientowani” (subiektywna ocena stanu pracowników), „dosłownie toną w dokumentach”, „całkowite zawieszenie obsługi”.

Przykładowa wersja neutralna

W Urzędzie Miasta odnotowano dużą liczbę wniosków o rejestrację składanych przez uchodźców. Spowodowało to wydłużenie czasu oczekiwania w kolejkach przed placówką oraz zwiększyło nakład pracy personelu odpowiedzialnego za przyjmowanie i weryfikację dokumentacji.

SZKOŁA KRYTYCZNEGO MYŚLENIA I WALKI Z DEZINFORMACJĄ

Scenariusze lekcji do zajęć w szkołach podstawowych (kl. 7 i 8) i ponadpodstawowych

Dziękujemy za skorzystanie z naszych materiałów!

To jeden z szesnastu scenariuszy, które powstały w ramach projektu „Szkoła krytycznego myślenia i walki z dezinformacją", finansowanego i realizowanego przez Fundację Centrum Cyfrowe w ramach otwartego konkursu Ministerstwa Cyfryzacji na rzecz świadomości i edukacji społeczeństwa wokół zjawiska dezinformacji w internecie.

Wszystkie scenariusze dostępne są bezpłatnie na stronie **centrumcyfrowe.pl/szkolamysleniakrytycznego**.

Znajdują się tam pliki w różnych formatach – zarówno gotowe do wydruku PDF-y, jak i otwarte pliki DOCX, które umożliwiają swobodne dostosowanie materiałów do swoich potrzeb.

Jeśli korzystasz z indywidualnych plików, serdecznie zachęcamy do zapoznania się ze wstępem (także dostępnym na stronie), który wprowadza w tematykę i metody pracy z materiałami.

GRA KARCIANA

W ramach projektu została przygotowana również specjalna edukacyjna gra karciana „Blur. Złap ostrość przekazu". Można ją swobodnie wplatać w przebieg lekcji – wykorzystując w głównej części warsztatowej albo jako angażujące, praktyczne podsumowanie tematu omawianego podczas zajęć. Grę w wersji do samodzielnego druku na zwykłej, biurowej drukarce pobierzesz na podlinkowanej wyżej stronie.

Życzymy udanych zajęć!

Autor scenariuszy: dr Karol Jachymek
(Obserwatorium Praktyk Medialnych, Uniwersytet SWPS)

Fundacja Centrum Cyfrowe · Projekt SpołTech · Warszawa 2026

Materiały udostępniamy na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa (CC BY 4.0). Zachęcamy do ich przedruku i wykorzystania – prosimy jednak o zachowanie informacji o autorstwie i finansowaniu projektu, oraz podanie linku do strony: www.centrumcyfrowe.pl.